

การพัฒนาทักษะ 7 Cs นักศึกษายาบาล นช.

ผ่านโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนพื้นที่อำเภออ้อมก้อย ตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อย่างยั่งยืน

โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนพื้นที่อำเภออ้อมก้อย จังหวัดเชียงใหม่ ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อย่างยั่งยืน เป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยความร่วมมือของภาคีเครือข่ายศาสตร์สุขภาพเป็นผู้ดำเนินงาน โดยมีกิจกรรมการสร้างเสริมให้แก่วัยรุ่นอำเภออ้อมก้อย ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ตั้งแต่กรกฎาคม 2556 - กันยายน 2560

ในปี พ.ศ.2556 คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นประธานในการดำเนินการในพื้นที่ตำบลยางเปา อำเภออ้อมก้อย จำนวน 30 ครัวเรือน ร่วมกับผู้แทนคนละต่าง ๆ ในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ และหน่วยงานต่าง ๆ ในอำเภออ้อมก้อย อันได้แก่ อำเภออ้อมก้อย สำนักงานสาธารณสุขอำเภออ้อมก้อย โรงพยาบาลอำเภออ้อมก้อย และองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภออ้อมก้อย นอกจากนี้ยังมีจิตอาสา ซึ่งเป็นนักศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เข้าร่วมโครงการ

จากข้อมูลของโรงพยาบาลอ้อมก้อยเบื้องต้น พบว่าประชาชนยังมีปัญหาเรื่องโรคพยาธิ เกือบทุกบ้านยังไม่ใส่สวมที่ถูกต้องและใช้ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวปากะญอ (กะเหรี่ยง) ยังไม่เข้าใจเหตุผลของการใส่สวมให้ ทำให้มีผลต่อสุขภาพอนามัย

• ขั้นตอนกระบวนการทำงานประกอบด้วย

1. จัดตั้งคณะทำงานฝ่ายอาจารย์และนักศึกษาจากคณะทางสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ
2. จัดทีมสำรวจพื้นที่ และประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ อาทิ นายอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ใหญ่บ้าน และผู้อำนวยการโรงพยาบาลอ้อมก้อย
3. กำหนดแผนการปฏิบัติงาน โดยนักศึกษาทุกคณะฯ ร่วมในกลุ่มต่าง ๆ 5 กลุ่มได้แก่
 1. กลุ่มโยธา
 2. กลุ่มโภชนาการ
 3. กลุ่มสวัสดิการ
 4. กลุ่มสัมมนาการ
 5. กลุ่มประชาสัมพันธ์

4. เตรียมอุปกรณ์ และสื่อที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมชาวไทยภูเขา สำหรับวิธีรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้สวมใส่กางเกงโปสเตอร์

5. นักศึกษากลุ่มโยธา ดำเนินการสร้างส้วม ณ ตำบลยางเปา จำนวน 30 หลังคาเรือน

6. นักศึกษาพยาบาลให้ความรู้เกี่ยวกับกรล้างมือที่ถูกวิธี และวิธีใช้ส้วมที่ถูกวิธี

7. นักศึกษาพยาบาลประเมินความรู้และความเข้าใจของสมาชิกในแต่ละครอบครัวหลังให้ความรู้
ในส่วนของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดส่งอาจารย์ 1 คน นักศึกษาจำนวน 12 คน เข้าร่วมกิจกรรมในระยะแรก ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม-พฤศจิกายน 2556 กิจกรรมทั้งหมดประกอบด้วย การสำรวจพื้นที่ การสร้างส้วม และการให้ความรู้สมาชิกในครัวเรือนเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้ส้วม

กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งเน้นทักษะ 7 Cs ทักษะสำคัญที่ผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 จำเป็นต้องพัฒนาเพราะความรู้รอบตัวผู้เรียนในปัจจุบันมีจำนวนมาก โดยเฉพาะในวิชาชีพพยาบาลมีความรู้ข้อมูลมากมายหลากหลายศาสตร์ที่ผู้เรียนจะจัดการค้นคว้าด้วยตัวเองได้ หากไม่มีการแนะนำ การเรียนรู้ที่ถูกต้อง จะส่งผลทำให้ผู้เรียนเบื่อง่าย หรือได้ความรู้ที่ไม่ถูกต้อง

• ผลการดำเนินงานนักศึกษาพยาบาลได้รับการฝึกทักษะ 7 Cs ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

- 1) ทักษะในการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking & Problem solving) นักศึกษาได้เรียนรู้วิธีการคิดวิเคราะห์ วิธีการแก้ปัญหาที่มาร่วมกันเพื่อนต่างคณะฯ เมื่อเกิดปัญหาบางอย่าง เช่น ปัญหาการก่อสร้างส้วมที่ไม่ตรงตามแบบที่กำหนดไว้ตั้งแต่แรก หรือจำนวนความต้องการเพิ่มอีก 1 ครัวเรือน ความต้องการอุปกรณ์กันหนาวของประชาชนที่เพิ่มจากเดิม ทำให้นักศึกษาฝึกการหาซื้อหรือติดต่อหน่วยงานอื่นเพื่อจัดหาอุปกรณ์พร้อมทั้งหาหมอบให้ เป็นต้น
- 2) ทักษะสร้างสรรค์หรือสร้างนวัตกรรมใหม่ (Creativity & Innovation) ในทักษะนี้ นักศึกษาให้เหตุผลว่าเนื่องจากงบประมาณการจัดซื้อประกอบรถบรรทุกสินค้าที่จัดซื้อได้ประยุกต์จัดทำโปสเตอร์เกี่ยวกับกรล้างมือแบบง่ายและทันสมัยของพลาสติกไปติดในท้องถิ่นที่สร้างขึ้นเอง
- 3) ทักษะที่เน้นความเข้าใจในกลุ่มคนในหลากหลายชาติพันธุ์ ในสังคมโลก (Cross-Cultural understanding) ในทักษะนี้ นักศึกษาได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเชื่อของชาวปากะญอ ซึ่งมีความเชื่อด้านสุขภาพที่แตกต่าง

จากคนในเมือง เช่น การเชื่อมช่างล้างมือไม่ได้ช่วยให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

4) ทักษะการทำงานเป็นทีม (Collaboration Team-work & leadership) โดยเฉพาะกับทีมสหสาขาวิชาชีพและผู้เกี่ยวข้อง กิจกรรมดังกล่าว เป็นการช่วยให้ นักศึกษาเข้าใจการทำงานกับสาขาอื่น ซึ่งมีทั้งการปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น รวมทั้งการแสดงความห่วงใย ในกรณีติดต่อประสานงานหาความช่วยเหลือไปยังเพื่อนต่างคณะฯ เช่น คณะวิศวกรรมศาสตร์ในการก่อสร้าง ทั้งนี้ มีนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มาร่วมกิจกรรมจำนวน 8 คน

5) ทักษะในการสื่อสาร รู้จักข้อมูลและเข้าใจสื่อ (Communication information and media literacy) ในค่ายนี้ นักศึกษามีโอกาสได้ฝึกทักษะในการพูดคุย ปรีกษาหารือกับอาจารย์ประจำค่าย รวมทั้งสื่อสารที่ดีเพื่อใช้งานมีความสมบูรณ์กับเพื่อนต่างคณะฯ แม้ว่าหลายครั้งอาจมีข้อขัดแย้งกันบ้าง แต่ทีมงานก็สามารถแก้ไข และปรับปรุงให้ดำเนินไปได้ด้วยดี

6) ทักษะด้านเทคโนโลยี (Computing and ICT literacy) เนื่องจากในค่ายมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต แต่มีไฟฟ้าใช้ นักศึกษาจึงปรับตัวโดยการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเตรียมเสนองานทำนนั้น

7) ทักษะการใช้ชีวิต (Career and Life skill) ในด้านนี้ นักศึกษาทุกคนเห็นว่าการทำงานร่วมกันในค่ายที่อยู่ในพื้นที่อำเภออ้อมก้อย เป็นการศึกษาให้รู้จักความรับผิดชอบต่อสังคมที่ขาดโอกาส และอยู่ห่างไกล ทำให้นักศึกษาคิดว่า วิชาชีพพยาบาลควรเข้าไปช่วยเหลือโอกาสความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของคนในพื้นที่ที่ช่วยเหลือกันพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะบทบาทของศิษย์เก่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่หลายคน เช่น นายอำเภอ และนายแพทย์ และพยาบาลโรงพยาบาลอ้อมก้อย ทำให้ทุกคนประทับใจ

คณาจารย์และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างศักยภาพของชุมชนพื้นที่อำเภออ้อมก้อย ตามแนวพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีอย่างยั่งยืน ในระยะต่อไปในช่วงต้นปี พ.ศ.2557 ซึ่งจะหมยยอมรับถึงการสร้างเสริมสุขภาพให้แก่ประชาชนในชุมชนพื้นที่อ้อมก้อยที่ได้วางแผนปฏิบัติควบคู่กันไป โดยจะนำผลความสำเร็จของโครงการมารายงานให้ได้รับทราบในโอกาสต่อไป

รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงฤดี ลาสุขะ ประธานศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาพยาบาลและนวัตกรรมการ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่